

Sentralstyret i Arbeiderpartiet ved partisekretær Kjersti Stenseng

24. september 2021.

Partiets ledelse: Jonas Gahr Støre, Hadia Tajik, Bjørnar Skjæran

Kopi: Partiets fraksjonsleder i stortingets Energi- og miljøkomite, stortingsrepresentanter i kystfylker, Norges Fiskarlag, Havfiskeflåtens organisasjon Fiskebåt, Pelagisk Forening og Norges Kystfiskarlag.

Vil Arbeiderpartiet følge opp Havforskningsinstituttets råd om å ikke tillate vindturbiner på fiskebanker og fiskefelt, gyte- og oppvekstområder for fisk og i områder for kjente gytevandring - og kreve at føre-var-prinsippet (ref. norsk lov og EU-rett) må gjelde?

Arbeiderpartiet vil bli dominerende i regjering og styrende når det legges premisser for fiskeriene, gyteområder, økosystemer og havvind. Vi tillater oss derfor å anmode partiet om å ta en aktiv og ledende rolle for ivaretagelse av havet og livet i havet.

Motvind Nordvest

Motvind Nordvest (Motvind NV) er en ideell, frittstående og partipolitisk uavhengig organisasjon som har sluttet seg til formålet til Motvind Norge.

Vi arbeider for å unngå inngrep i natur og mot dyr og mennesker som kan innebære betydelige samfunnskonflikter. Vårt arbeid skal skje gjennom å kartlegge, synliggjøre og formidle kunnskap om slike konflikter.

Planer for bygging av vind-industri på land, i kystnære områder og til havs som berører fiskefelt, gytevandring og gyteområder, samt tilhørende infrastruktur nasjonalt og til utlandet, er eksempel på slike konflikter.

Kjernen av medlemmer i Motvind Nordvest har engasjert seg siden 2005 og opparbeidet betydelig erfaring og kunnskap om upålitelig og sekundær kraftproduksjon, som vindkraft er.

Motvind NV har knyttet til seg kvalifisert faglig ekspertise innen Havforskning; seniorforsker John Dalen (SoundMare, tidl. Havforskningsinstituttet og SINTEF), innen Fiskeri; fiskerirådgiver Knut Arne Høyvik (tidl. fiskeskipper og tidl. informasjonssjef Norges Fiskarlag) og innen Juss; advokat Anders Svinø. Vi har godt nettverk innen fiskerinæringen.

Kysten, havet og historien

I kyst-Norge har vi levd i pakt med naturen og høstet av naturressursene i mer enn 1000 år.

Fra havet har vi høstet fra fiskebestander og sjøpattedyr, og fiske og fangst har vært og er selve livsgrunnlaget for bosetting og velstandsutvikling i alle kystfylker.

Det er i hovedsak fiskeflåtens og fiskerinæringens behov som har lagt grunnlaget for utvikling av vår maritime industri langs hele kysten. "Olje-alderen" fikk ikke betydning før på 70-tallet.

Havet

Nordmenn flest lærer tidlig om havet og dets betydning.

De fleste nordmenn vet derfor at ca. 70 % av jordens overflate er dekket av hav.

Men, det synes være heller få som vet at ca. 80 % av dette, er havdyp på ca. 3.000 meter eller mer.

Og, at praktisk talt all menneskelig aktivitet foregår på de siste 20 %.

Det er på disse siste 20 % vi finner fiskefelt, gyteområder, gytevandringer, sjøpattedyr og fugl - samt olje- og gassutvinning.

Og, det er også her, i disse områdene det planlegges gigantiske og svært arealkrevende vindkraftverk til havs, såkalt havvind.

Et helt sentralt og overordnet spørsmål er om vi har nok kunnskap om livet i havet til å tillate å bygge slike enorme vindkraftverk.

Verdens største matfat – og landets nest største eksportnæring (etter olje & gass)

Det er velkjent at fiskeri og sjømat er viktig for landet vårt. Derimot synes det å være mindre kjent at et av verdens største "matfat" av villfisk er i våre havområder, og at vi forvalter dette i fellesskap med andre kyststater. Vi rår med andre ord over enorme protein- og matreserver.

At en av verdens største fiskebestander (NVG-sild) overvintrer utenfor Troms og gyter på Møre-kysten i februar hvert år, og at denne gytebestanden er på formidable ca. 10 millioner tonn, var det heller få som visste, (før Havsul I-saken om vindkraft kom "på bordet").

Til sammenligning er total fangst av all villfisk verden over, ca. 100 millioner tonn årlig.

Hva kan være mer bærekraftig enn fiskebestander og arter i dette enorme "matfatet"? Om vi evner å forvalte dette med klokskap, reproducerer og fornyer dette seg selv, helt gratis.

Alvorlige konflikter

Havvind eller vindkraft til havs - vil skape alvorlige arealkonflikter. Det har vi allerede erfart. På fiskefeltet Tampen blir fiskerier fortrent til fordel for vindturbiner (Hywind Tampen) og uten at berørte fiskeriorganisasjoner ble invitert til bordet.

Dokumentert global klimaeffekt er i beste fall 0-null, men er trolig negativ.

Et sentralt spørsmål er, kan vindkraftverk til havs sette naturens evne til reproduksjon i et av verdens største matfat i fare?

Har vi nok kunnskap til å gi konsesjon for utbygging av havvind, eller har vi mindre enn full vitenskapelig sikkerhet for miljø-ødeleggelser av potensiell irreversibel natur?

Svaret fra forskerhold er tindrende klart, det er store hull i våre kunnskaper om livet i havet, vi vet på langt nær nok om mulige konsekvenser.

Motvind NV har derfor, i samarbeid med våre rådgivere formulert uttalelser som vil ivareta helt nødvendig forskning og undersøkelser på livet i havet, og hvilke premisser som må legges til grunn.

Da vil vi kunne innhente troverdig kunnskap, og oppnå full vitenskapelig sikkerhet for konsekvenser ved mulig utbygging av vindkraftverk til havs med tilhørende infrastruktur.

Vi tillater oss derfor å anmode om at denne henvendelse med vedlagte uttalelser og anbefalinger tas på største alvor.

Landets nye regjering og det nye Stortinget bærer et stort ansvar for ivaretagelse av våre fornybare matressurser og økosystemene i havet.

Krav til kunnskap og full vitenskapelig sikkerhet (ref. føre-var-prinsippet, norsk lov samt EU-rett) bør være selvsagt, før det gis konsesjon i en sak av slike dimensjoner.

Vennlig hilsen
Motvind Nordvest

John Ivar Myklebust
Styreleder

På vegne av et samlet styre og faglige rådgivere.

Vedlegg: Resolusjoner med anbefalinger fra Motvind Nordvest
Havforskningsinstituttets rapport av 4.november 2020, sammendrag og råd.